

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Eszterházy Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

Feloldó szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.

Műve-
szaki-
Társ.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadónom:
STRAUSZ SÁNDOR.

MURAKÖZ

Magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, irodalmi, irodalmi és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . . . K 20—
Fél évre . . . . . 10—
Negyed évre . . . . . 5—
Egyes szám ára 40 fillér.
Hirdetéseket juttatva számítottak.
Nyilatkozat postaköltsége 50 fillér.

A bolsevikiek céljai.

Az orosz kormányhatalom jelenlegi birtokosai, a bolsevikiek szándékainak tisztaságát kétségbe vonni nem lehet, — inkább lehet azonban vitatkozni szándékaik praktikus voltáról.

A bolsevikieknek a béke megkötése csak eszköz, mely közelebb viheti őket céljukhoz: a szociális államhoz. Szocialista államot megteremteni tán még lehet, fentartani azonban szinte lehetetlennek látszik. A kifűzött célból annyit tán mégis el fognak érni: a bolsevikiek, hogy a földkérdésben igazságosabb elveket fognak érvényre juttatni, az ipari szocialisták pedig Marx tanait fogják megvalósíthatni.

S ez nem csekély jelentőségű vívmány lesz.

A múlt században, 1872-ben, Marx Károly és Engels Frigyes kommunista kiáltványt intéztek a munkásnép millióihoz s ebben a világ proletárait egyesítésre szólították fel.

Ez a kiáltvány nem annyira kommunista, mint inkább szocialista irányú volt s az idők folyamán tévesnek bizonyult, kevésszámú axioma kivételével, mindazonáltal egészen véve mégis nagybecsű mű. Marx, kit a mű értelmi szerzőjének kell tekinteni, bebizonyítja, hogy a gyári ipar hatalmának felülemelkedése által túltermelés állott be, aminek végzetes következményeit egyelőre csak a proletárság sínyli meg. A kapitalizmus központosságával nyomorba hajlott munkásosztály bajai azonban hovatovább vissza-

fognak hatni a burzsoá társadalomra, mely a katasztrófát nem fogja elkerülhetni.

De Marx kiáltványában nem pythiai jóslással szolgált a proletárságnak, hanem okserűen bebizonyította, hogy a katasztrófának feltétlenül be kell következnie.

A burzsoá társadalom eleddig meg lett kímélve az általános katasztrófától, de annál sürűbben érezhette azokat az igazán végzetes csapásokat, amelyeknek romboló hatása alatt nemcsak a munkások, de a kapitalisták közül is sokan összerokkadtak. Már a hírhedt 1873-iki bécsi „krach” is részben — de milyen nagy részben! — igazolta Marx jóslását. Azóta pedig kisebb, de annál gyakrabban fellépő gazdasági válságok mutatják a kapitalizmus betegségének szimptomáit. A gazdasági válságok legrettegettebbjéből azonban a világháború hozta, mely nagy intőjele a kapitalizmus részére.

Itt már most az ideje annak, hogy a kapitalizmus felocsudjon: Elmértedni kell Marx jóslásairól. Nem vagyunk ugyan hajlandók Marxnak elhinni, hogy a burzsoázia bejáthatatlan időn belül meg fog bukni, de tagadhatatlan, hogy a bukás jelenségei már mutatkoznak.

Békében sem a szellemi, sem a kézi munkának nincsen értéke, csak silány ára van. Háború után ezt meg kell változtatni, még pedig nemcsak a minden rendbeli munkásosztály, hanem magának a kapitalizmus érdekében is, mert a tőke nem fog kihasználható talajt találni a teljesen kiszorított, elernyedt proletárságon. Csak venni, egyre csak venni onnan, ahová mindig kevesebbet adunk, mint amennyit onnan ve-

szünk: annyit jelent, mint kikapasztani azt a forrást, mely nem a véghetetlenül áldásos természetből, hanem a véges tehetségű munkából fakad. A munkásnak, hogy dolgozni képes legyen, meg kell adni a tehetséget, hogy fentarthassa önmagát, mi több: hogy övéit is fentarthassa, hogy így a jövő munkásnemzedék is biztosítható legyen.

Ez kell, hogy egyik legelső tanulság legyen abból a világot megrendítő katasztrófából, mely a háborúval reánk szakadt.

Ha csak ennyit is ér el a bolsevikiek mozgalma, már ezzel is sok lett elérve.

Uj kormány.

A hivatalos lap több királyi kéziratot közöl, melyek a Wekerle-kormány lemondásáról s az új kormány kinevezéséről szólnak. Az új kormány tagjai a következők: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök s ideiglenes pénzügy- és földművelésügyi miniszter; gr. Apponyi Albert közoktatásügyi, br. Szurmay Sándor honvédelmi, Földes Béla, gr. Eszterházy Mór és hg. Windischgrätz Lajos tárcanélküli, gr. Zichy Aladár Őfelsége személye körüli, Tóth János belügy, Szerényi József kereskedelmi, Vázsonyi Vilmos igazságügyi és Unkelhäuser Lajos horvát miniszter.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök új programot adott. Wekerle új programja s új kabinetje, mellyel ennek megvalósítására vállalkozott, egyformán és joggal számíthat arra, hogy a nemzet meggyugvással fogadja s hogy abban a megértő támogatásban ré-

Az erdei tél aestetikája.

Irta: Kelemen Ferenc.

Elragadóan csodás ez a befagyott, dérpikkelyekkel borított erdei tél. Amerre a szem ellát, mindenütt ragyogó fehér pörna, mely úgy simúl az ósanyaföldhöz, mint egy habfehér fátöl dagadó női koblekere. A kopasz faágak roskadoznak a rájuk tapadt csillogó dértől, mely itt-ott tenyérnyi szélességben rakódott rájuk s most az egész erdő úgy fest, mint egy egzotikus növényekkel, fakkal borított óriási oázis, melyet széleslyes Istenek jókedvükben dérral telehintettek s aztán tündöklő jégablakká fagyasztottak.

S e tüneményes dérbárdokkal felruházott faágak meg-meghajolnak a csodás teher alatt. Ágakra borúl s aztán az egész falomb széles ívből, mint egy a természet, utólréhetetlen művészi lelkével megalkotott diadalkapu a hófehér földre hajol. Mintha csillogó, vakítóan fehér ruhákba öltözött tündérek karsú testmozdulatait, sikkes táncok közben hirtelen jéggé fagytak volna, hogy a véletlenül erre vetődő embert egy utólréhetetlen fényességű Álomlét varázsával elkábitásák!

Egyik diadalkapu a másik után borúl a keskeny havas útra, mely e nagy erdei szépségközlősséget a közepén átszeli. Az út közepén halványbarna sáv. Erre vetődött emberek, lovak lábnyomai talán az egyetlen valóság ebben a mozdulatlanlanságával, szépségével elragadtatást és felelmet keltő álomban. Ez a barna sáv fűrgén, a földig

érő falombokat jobbra-balra kikerülve, szalad végig az ósrengetegen, melynek dérral rakott lombtengere egy grandiozus szoborepoportozat imponáló merevségével hat a csodálkozó emberre.

Egy művészi tökéletességű állé ez a keskeny út, melyet a Nagy Természet a fegyverszünet első perceiben varázsolt jelentéktelen falombok közé, hogy az ébredő Béke csókjától elkábított katonák emelkedett lelkükkel harmonizáló millióban vonulhassanak el a véres emléktű rajvonalból.

Az út mentén apró, a földhöz szorított cserjék, melyek ugyancsak roskadoznak a havasérdes terhe alatt. Bokor bokor mellett gubbaszt a hópárnán, mely kissé távolabb sűrű egymás mellé állított vékony fatörzsek barnás fehérségében akad meg.

Es az az utólréhetetlen erejű, leírhatatlan szépségű színjáték! A változatos színek művészi keveréke, mely mint valami, a legellentétebb hangnemeket egyesítő diskkrét muzsika, felemelő színharmóniát varázsol a csodálkozó szem elé.

Mindenekelőtt az imponáló fehérség, az egész szemhatárt elborító, domináló fehér szín, mely azonban, mint egy valódi drágakő perceről-percre változtatja színét-fényét. A közelben vakító fehér, kissé távolabb diskkrét lilába játszó, amott gyenge kékebe átmenő, napfény mellett tündöklő, szikrázó, esthajnalban szürkülő, de állandóan fényes, imponáló.

A cserjék felett és az üres erdei tisztáson egy, messze elomló, habfehér szántó, a sűrűn egymáshoz bújó fiatal fák között barnás-szürkés ve-

gyűlők, hőmentes száraz levelek élénkítő piros színfoltjaival.

A földre taposott száraz ágak bántó barnasága, csupasz fatörzsek komoly szürkésége, karsú nyírfák ezüstszínűsége, a havas lombok változó kéksége s a végtelen hótenger roppant fehérsége mindez összefolyik a káprázó szem előtt egyetlen színkeverékké, melynek neve nincs. Ezt csak érezni lehet.

Es a színeknek ehhez a csodás játékhöz, melytől az egész mozdulatlan merevségű erdő úgy csillog, mint egyetlen óriási briliáns, lenyűgöző szépséggel csatlakozik az a hatalmas méretekkel is imponáló háttér, mely hol haragos kékségével, hol szelid szürkésével, hol pedig ezüstös tisztaságával, mint egy végtelen nagy fátöl az eget a földdel, a realitást az ideállissal, a valót az álommal összeköti.

Mintha az egész csodás univerzum egyetlen fantasztikus esztetika valóságga sűrűsödne össze, melynek ünnepi tisztaságához a földi szennynek még csak az árnyéka sem jöt el!

A dérsávdokkal övezett falombok pompás harmóniájához, a megszámlálhatatlan színek tetszötös játékhöz, a fényes háttér imponáló erejéhez csatlakozik az ujjab optikai panoráma, mely a véges-végig letakart földfelület széleslyes formaváltozásából áll elő.

Itt márványlaphoz hasonlóan sima a földött mérsékelt hullámok szelik át a hótengert. Jobbra alig észrevehetően ereszkedik le a lejtő, balra hatalmas szakadék táton, melynek sűrű

széles, mely elengedhetetlen feltétele annak, hogy Magyarország a háborúból kiforrott új világban is becsülettel megállhassa helyét.

Wekerle programja az összesége azoknak a hazafias törekvéseknek, melyek a modern, demokratikus és nemzeti fejlődést biztosíthatják az országnak. A kifejeződés, mely az új program és új kormány körül máris megindult, szemmel láthatóan konszolidálja politikai viszonyainkat s ezért Wekerle új vállalkozása nagyhorderejű s a legszebb reményekre jogosító fordulat elé állította a nemzetet.

Az ország érdeke, hogy ezt a vállalkozást a nemzet megértésével diadalra segítse és gyümölcsözőre tegye.

Gyűjtés a hadirokkantak stb. javára.

Az érdeklődés a Csáktornyai hadirokkantakat, özvegyeket és árvákat gyámoltó Bizottsága által megindított mozgalom iránt örvendetesen fokozódik. Dacára hogy a gyűjtés még mindig csak a bizottsági tagok körében folyik s a nyilvánosság elé még nem is került, állandóan növekszik a rokkantak részére adományok összege.

Ujabbán a következő jegyzések történtek:

Berlin Ágoston	Csáktornya	20 K
Dr. Isoó Viktor	"	200 "
Kayser Lajos	"	50 "
Mesterich Aladár	"	100 "
Pálkai Jákó	"	100 "
Plichta Béla	"	30 "
Rosmann Róbert	"	200 "
Szent Ferenciek zárdája	"	500 "

Összeg 1200 K
Multkori kimutatás 8475 "
Főösszeg 9675 K

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselet.

lombjai fölött úgy átsiklik a tekintet, mint egy pacsirta a búzaföldek fölött.

S e szeszélyes földformák között mindenütt a megfagyott lombú erdő, a csikorgó hó, a csillogó dér....

Lélekemelő érzésekkel bolyong az ember a Nagy, a Rejtélyes Természet e csoda kiállításán, mely túlvilági erők misztikus szépségéről beszél és félve remegve gondolt saját parányi művészi léleknek jelentéktelenségére.

És mégis hatalmas ez a lélek!

Rejtélyes hatalmak csodás ereje érzik meg benne. Egy óriási tükör, melyben a Természet fenéksége, művésziessége ragyog! Lám ez az egész csodás erdő egy tres, tartamatlan anyag-halmaz volna, ha az emberi lélek a maga színező, világító erejével fel nem fogná, magához nem szívná!

A föld összes többi teremtményének ez a páratlan esztétikai hatás természetkép, egyszerű küzdőtere a mindennapi egzisztenciának, egyszerű eszüköze, feltétele a létnek, csak egyedül az ember képes a magasabb értelem, a fejlettebb érzésvilág szeméin át egy felsőbbrendű művészi erő csodálatos megnyilatkozását látni benne, csak egyedül ő képes átérzeni annak esztétikai jelentőségét. S a szubjektív megérzésnek ez a felsőbbrendűsége az, ami őt egy eszményi világ alkotó tényezőjének részesevé, birtokosává avatja.

Ez a szubjektív megérzés az isteni elem az emberben!

K Ü L Ö N F E L É K.

— **Hősi halál.** A csáktornyai áll. tanfolyamozó-intézetnek ismét gyásza van. Tavaly bevonult 18-éves növendékei közül Rády Károly volt másodikéves ötvendék néhai Rády Mihály nyug. körjegyző özvegyének fia a Piave mellett folyó harcokban a múlt héten hősi halált halt Rády Károly mint az intézet kiváló növendéke a honvédségnél is szép előmenetelt tett. A tiszti tanfolyam elvégzésével hadapródjelölt örmesterre léptették elő s az áprilisra kitűzött tanfolyam elvégzésével a zászlósi címet kapta volna meg. Hősi halála szegény özvegy édesanyjának hozzá méltán fűzött szép reményeinek kielégetlenül véget vetett.

— **Kinevezések.** A m. kir. posta és távirda vezérigazgató Seligmann Miksa és Wranna István csáktornyai postakezelőket valamint Weller István ptakp. segéd-tisztjelöltet posta-és távirdasegítisztekké; Kozlik Irén és Wranna Mária posta és távirda kiadókát pedig posta és távirda kezelőnökké nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Schulteis Irénkét Csáktornyai eljegyezte Juranics Gyula Kajmádról.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Koronczay József okl. tanítót Badacsonytornajra s Tólosy Ilona okl. tanítónőt Tüskesztygyörgyre nevezte ki rendes tanítóknak.

— **Adományok Bors özvegyének.** A hét folyamán is Bors bácsi özvegyének a nyilvánosság kizárásával kaptunk 5 K-t, mely összeget az özvegyhez eljuttattuk. Egyben pedig az özvegy halás köszönétét tolmácsoljuk azoknak, akik az özvegy szavai szerint váratlanul bőven segítettek rajta. Legjobban szeretné mindenkinek megfelelő módon személyesen megköszönni az adományokat, de már nagyon meg van törve s ezért képtelen ennek a teljesítésére. Így egyebet nem tehet, mint a jó Mindenhatóhoz imádkozva kéri annak áldását azok részére, akik nemesszívű küldeményeikkel nyomoruságában segítségére voltak.

— **A postacsomagok címzése.** Általános a panasz amiatt, hogy a postára feladott csomagokról az azokra rosszul ráragasztott címlapok nagyon gyakran leválnak és így a csomagok kézbesítése lehetetlenné válik. Ennek kiküszöbölése végett a postaigazgatóság a közönséget, saját érdekében felkéri, hogy a külső címlapnak gondos alkalmazásán kívül belül is helyezze el a címet, hogy külső cím hiányában a belül elhelyezett címlap felhasználásával továbbíthassák a csomagot.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgószínház mai (szombat) előadásainak műsora: Napnyugati hercegő (vígját. 4 felv.), Ne itélkez (dráma 3 felv.) Holnap (vasárnap) Éjjel után (detektívtört. 4 felv.) s Bakfi-napló (vígját. 3 felv.) kerül színre. — Február 6-án A Vengerkák című szenzációs darabot adják elő, melynek előadásához jegyek elővételben kaphatók.

— **Értesítés.** Miután a csáktornyai katonai cs. és kir. tartalékkórház elmenetele febr. 15-ig elodáztatott dr. Frank Géza tartalékos ezredorvos a kórház vezető sebésze is február közepéig rendel és végez még operációkat Wlassics Gyula-u. 23. alatt civilek részére berendezett rendelő és műtő intézetében.

— **Ravasz cigányasszony.** Nem mindennapi eset történt a múlt héten Csáktornyan. Ekklatáns példája, hogy a mindennapi férjhez menni akaró lányok hiszekegyesét és szerelmi vakágát hogy ki tudja használni a lányok kizsákmányolására utazó némely furfangos vénasszony. Bizonyosága ennek három pusztafai fatemplány, akiket egyenként 4000, 760 és 360 koronát készpénzben, egy vég vásznat s egyéb értékes holmikát csalt ki egy, Csáktornyan lakó cigányasszony, hogy ezek fejében részükre szerelmesek szívét biztosítsa. Természetes, hogy a cigányasszony litokban keverte kártyáit s hogy bűnös manipuláció napfényre ne kerüljelek, rémítgette a szerencsétlen áldozatokat. Halgatásra kényszerítette őket, mert ha a titkot elárulják, nemcsak hogy szeretteiket veszítik el örökre, de maguk is megsemmisülnek. Miután azonban szerelmeik hozzájuk való érzésben nem változtak, gyanút fogott egyikben másikban, hogy talán a cigányasszony hádjába kerültek. Hossza tanuskodás után egy csáktornyai ügyvédhez mentek, hogy tőle a helyzet feltárásával tanácsot kérjenek. Az ügyvéd persze azonnal áttátott a szítán s felvilágosította a három hajadont, hogy a cigányasszony becsapta őket. A lányok most az ügyvéd útján a cigányasszonyt csalásért feljelentették.

— **Figyelmeztetés.** A tisztviselő Szövetkezete tagjai február 10-étől kezdődőleg még hátralévő egész évi lisztkészletüket egyszerre felvehetik. A szövetkezet igazgatósága a tagokat figyelmezteti, hogy mindenki azon a napon, amelyről értesíteni fogják, pontosan vegye át a lisztet, mert ha arról a nappól lemarad, csak a kiosztás legvégén kaphatja meg lisztjét.

— **A 18–24 éves fölmentettek behívása.** A hadsereg rendes szükségletének pótlására legközelebb honvédelmi miniszteri rendelet jelenik meg, melynek értelmében az 1899 és 1894 évek közt született egyének fölmentése megszűnik s a jövőben ezek az évfolyamok a most sorozott egyénekként együtt fölmentésben egyaránt nem részesülhetnek. Kivételek azok, akik a bányászati és a közlekedés terén működnek s akiket esetenként külön elbírálásban fognak részesíteni. Az 1899, 1898 és 1897-ben születetteknek 1918. március elsején, az 1896, 1895 és 1894-ben születetteknek pedig április 3-án kell bevonulniuk. A mezőgazdasági szempontból fölmentett egyéneknél el fognak térni ezektől az időpontoktól, amennyiben nekik már február 11-én be kell vonulniuk, de később aztán szabadságot fognak kapni.

— **Közgyám választása.** A közgyám lemondása tárgyában február 10-én d. e. 10 órakor a városháza tanácstermében tartandó közgyűlésre Csáktornya választó közönsége ezennel meghívatik. Az előjáróság.

— **Választójogi vizsga.** Az irni-olvasni tudást igazoló választójogi vizsgálatok Csáktornyan a városháza tanácstermében f. e. február 18-án d. e. 8 órakor kezdődnek. Az irni-olvasni tudást igazolására bocsátható a férfinemhez tartozó minden magyar állampolgár, aki 24-ik életévét betöltötte. A vizsgálat ingyenes. A vizsgálatra a járási főszolgabírói hivatalban személyesen vagy levél útján a vizsgálat megkezdésének napjáig lehet jelentkezni.

— **Lóosztályozás.** A lóosztályozás a csáktornyai járásban április 15, 16 és 17.

napiján tartatik meg. És pedig április 15-én Muraszerdahelyen a vásártéren d. e. 10 órakor Muraszerdahely, Muraréthát, Bocskaihegy, Szelencehegy, Muraszentmárton, Békeád, Hétház, Lapány, Majorlak, Muranyirad, Ormos, Szentmargithegy, Tündérlak, Stridóvár, Bánfihegy, Erzsébetlak, Gáborvölgy, Hátörös, Kismagyarod, Ligetfalva, Murafüred, Ráczkanizsa, Robádihegy, Szentorbánhegy, Vashegy, Végfalva; április hó 16-án a csáktornyai vásártéren d. e. 8 órakor kezdődőleg Csáktornya, Drávaszentiván, Drávaszentmihály, Felsőpusztafa, Felsővidafalva, Jánosfalva, Nyírvölgy, Százkő, Szentilona, Zalaújvár, Drávanagyfalva, Drávaóhid, Édeskút, Tót-lalu, Zrínyfalva, Drávavásárhely, Viziszentgyörgy, Gyümölcsfalva, Gyümölcshegy, Kismihályfalva, Nyiresfalva, Drávacsány, Cserenyés, Drávamagyarod, Miksavár, Felsőmihályfalva, Delejes, Farkashegy, Felsődombor, Hétvezér, Károlyszeg, Királylak, Mártonhalom, Zalabárdos; április hó 17-én a bottornyai vásártéren d. e. 10 órakor Bottornya, Alsóferencfalva, Muraszilvagy, Belica, Muragárdony, Murasiklós, Bányavár, Felsőkirályfalva, Kristófalva, Muraszentkereszt, Zsedény községek lovai vezettetnek elő.

— **Pénzüntézetek vagyonkimutatása és mérlege.** A Csáktornyan székelő Muraközi Takarékpénztár R. T. vagyona a beküldött évi kimutatás szerint 3109618 82 K-t tesz ki; ebből váltókra 1523378 77, kötelezvényekre 189631, értékpapirokra 924470, adósokra 333481 55 korona stb. esik. A teher 3109618 82 K; ebből részvénylőkére 300000, tartalékalapokra 224000 korona, betétekre 2457179 64, befizetésekre 60020, átmeneti 15040 K esik. Az évi nyereség 44025 71 K-t tesz ki. A takarékpénztár részvényenként 15 K osztalékot fizet, a tartalékalap gyarapítására 6000, jutalmazásokra 3900, jótékony célokra 1000 K-t fordított az 1917-ik évben.

— **A cukoradag újabb leszállítása.** Az alispáni hivatal rendeletét intézett a járási főszolgabírákhoz, amelyben a közéletmezesi minisztérium utasításából kifolyólag a cukoradagot leszállítja. A rendelet szerint a cukoradag személyenként és havonként egy fél kilóra szállítatott le. A rendelet azonban megengedi, hogy betegek részére háromnegyed kilót is engedélyezhet a járási főszolgabíró megindokolt esetekben. A rendelet egyébként a helyi hatóságok fejének jogot ad a cukoradagok megállapítása tekintetében, különösen a városi és falusi lakosság cukorigényeit illetőleg.

— **Gyengeelméjük és gyengetehetségük felvétele.** A borosjenői (Arad vm.) gyógygyógyászati nevelő és foglalkoztató áll. intézetben az 1918—19. tanévre több gyengeelméjű és gyengetehetségű növendék vétetik fel. Szegénysorsúak ingyenes elhelyezést nyernek. Prospektust ingyen küld az intézet igazgatóság.

— **Megfőzte a petrolumot.** Sklepics Lőrinc né bocskaihegyi lakos a szelencehegyi petrolumforrásnál múlt hó 22-én egy fél liter petrolumot szerzett, melyet otthon a kúthelyén meg akart főzni, hogy égetésre alkalmassá tegye. Ezalatt héthónapos fia a kúthely mellett a bőcsőben volt, melynek szalmája azon idő alatt, míg a csecsemő anyja a szobából kiment, tüzet fogott. A fellobbanó lángot a fiúcskának a szobában tartózkodó öreganyja vette észre elsőbbsen, akiknek a kiabálására leánya sietve vissza s tért. A kiabálásra a szomszédok is besiet-

tek, de a gyermeket már nem menthették meg. A kis fiúcska olymértű égési sebeket szenvedett, hogy három óra múlva iszonyú kínok között kiszorvott.

— **A storkárok élelem csempészése.** Az Ausztriában a vasútlakon s gyárakban dolgozó muraközi munkások szokás szerint ellátták magukat annyi élelmiszerral, hogy azt a határon túl busásan értékesítették. Ennek a révén nagymennyisége az élelmiszereknek jutott ki a külföldre illetéktelenül. Ennek megakadályozása céljából a közéletmezesi hivatal utasította a rendőri hatóságokat, hogy a külföldi dolgozó munkásokat szigorúan ellenőrizzék, hogy azok csak vásárnap vagy hétfőn s akkor is csak egy hétre szolgáló élelmiszerrel viuessenek ki a saját személyük számára.

— **A savanyított káposzta makszimálása.** A hivatalos lap máximálja a savanyított káposztát is. Eszerint a savanyított káposzta csak kiskereskedelmi forgalomban felszámítható ára különként januárban 1.44, február márciusban A 54, április hónapban 1.64 korona.

— **Lesz mosószóda.** Általános a panasz, hogy nincs mosószóda, nincs lugó. Most a kereskedelmi miniszter segíteni óhajt a bajon. Rendelet szerint a kereskedők rövid időn belül marónátróid és kristályszódát kapnak. — **A vásárok redukálása.** puhakolódzós történi a kereskedelemügyi minisztérium részéről, hogy amely vásárok nélkülözhetők s lehetséges-e több napos vásárok összevonása? A beérkező jelentések alapján hozzáfogtak a vásárok redukálásához.

— **Papirbizottság alakítása.** A kereskedelmi miniszter a papirellátás biztosítására a papir, a faanyag, rongyanyag és a cellulóze termelésének szabályozására, a nyersanyagok, félgyártmányok és a késztermékek felhasználására, felhasználására és árszabályozására stb. vonatkozó tennivalók elvégzésére Papirbizottságot alakít. A bizottság az érdekelt minisztereknek s a hadügyminiszter kiküldöttjeiből, továbbá a keresked. ü. miniszter által meghívott tagokból áll.

— **Közvetnyilvánítás.** Gostl Henrietta úrnő (Zágráb) a csáktornyai izr. nőegyletnek 50 koronát volt szives adományozni, mely nemes cselekedetért ez uton is hálás köszönetet mond az elnökség.

— **Bélyegek érvényessége.** A tulajdonosok postabélyegek érvényessége m. é. december végével megszűnt. A közönség birtokában lévő ilyen bélyegek azonban folyó hó végéig ráfizetés nélkül becsereíthetők. Ezentúl ezek a bélyegek egyáltalában nem lesznek értékesíthetők.

— **A milliós jövedelmek.** A pénzügy minisztérium most adta ki vaskos füzet alakjában az 1916. évi adókimutatás alapján összeállított jövedelemadóstatisztikát. Mint ismeretes, a jövedelemadó, amely a hadsegélyezés céljait szolgálja, 1916 óta csupán azokat a személyeket terheli, akiknek összes jövedelme a 20.000 koronát meghaladja. A statisztika megállapítja, hogy ilyen egyén a magyar szent korona országainak területén 19.282 volt, de vallomást csak 13.093 adott be közülük. Az elsőfokon kivettelt adó összege 41.953.400 koronát tett ki. A statisztika szerint Magyarországon 1103 azoknak a száma akiknek a jövedelme meghaladja a 120.000 koronát, azok a holdogok pedig, akiknek egy milliónál többre rug az évi jövedelmük csak harminchatan vannak. A legnagyobb évi jövedelem 18.000.000 korona átana pedig jelentékenyen kisebb jövedelem kü-

vetkezik 4.607.915 korona összegben. A statisztika, sajnos, csak számokat közöl, az adóadók neveit pedig elhalgatja, ami elég kár, mert csak ilyenformán lenn a számok lengere valóban tanulságos olvasmány.

— **Az új hadisegély rendeletet.** Most küldik szét országzszerint. Eszerint a hadisegélyes családokat minősítik vagyis egyes osztályokba sorozzák, hogy ki mennyit kapjon, és aki eddig a jogosnál több segélyt kapott, azt csökkentik, de viszont annak a családnak segélyét, mely az eddiből nem tudott megélni, emelni fogják. E rendelet értelmében, melynek a száma 480.000/1017. megalakítják a mindesítő bizottságokat, és a felszólamlási bizottságokat, ahol az új besorolás ellen észrevételeit és felszólamlásait bárki megteheti.

— **Az öreg népfőlkölk hazabocsátása.** A honvédelmi miniszter rendkívüli érdekes és fontos rendeletet küldött szét a törvényhatóságokhoz, s az a legrövidebb időn belül Nagykanizsára is megérkezik. A rendelet szerint az összes 49 és 50 éves népfőlkölk azokba a városokba helyezendők, ahol legutóbb hosszabb ideig laktak. A rendelet részletesen körvonalazza, hogy az öreg népfőlkölk a legrövidebb idő alatt a hadtápteletről vagy a harcterről visszahozandók és beosztásuk úgy állapítandó meg, hogy itt-hontartózkodási helyeiken legyenek foglalkoztatva. A rendelet előírja, hogy ha a katonai parancsnokok bármily okból elmulasztanák az intézkedést, a népfőlkölk családjának joga van közvetlenül a honvédelmi minisztériumhoz fordulni és ott kérvényezheti az áthelyezést, amit a honvédelmi miniszter a lehetőség szerint teljesít.

— **Tízmilliárd évi vagyonadót vetnek ki.** A pénzügyminiszteriumban lázas munka folyik. Dolgoznak az új adójavaslatokon. Az új vagyonadó ügyben a kormány azt tervezi, hogy az államot a békekötéstől számított három éven belül megszabadítja a háborus terhekől, hogy a megnyitott adóforrások jövedelmeiből a normális szükségleteket és az új beruházásokat fedezhesse. A készülő vagyonadótörvény alapja az a megállapítás, amely a megadóztatható magyar magánvagyon, beleértve természetesen a vagyon mindenféle fajtát, kétszáz milliárd koronára becsüli. Ezen vagyonnal szemben a magyar nemzet háborus kiadása a világháboru befejezéséig előre megállapíthatóan eléri a harminc milliárd koronát. A vagyon 15 százalékos megadóztatása 30 milliárdhoz juttatná az államot. Azt tervezik, hogy három, évenkénti 10—10 milliárd vagyonadót vetnének ki, ami öt százalékos adózást jelentene. A mai vagyonadó mindazáltal érvényben maradna azért, mivel az új adót csak 3 évig vetnék ki.

— **Az utasok kenyere.** A közéletmezesi miniszter rendelete értelmében a szállók, vendéglők, étkezők és vasuti restaurációk január 15-ike óta nem adhatnak az idegen utazóknak kenyeret. Ezt tehát mindenkinek magával kell vinnie, ha utra kel.

Szerkesztői üzenet.

Mi tízenyolcévéssek. Nem közölhető.

2 drb. jó-
karban levő **írógép**
azonnal eladó.
Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se knaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučivljivi list za pak izlazi svaki tjeđen jedenkrat i to: svaku nedelju.

Preplate ožen je:
Na ožlo leto . . . K 20 —
Na pol leta . . . 10 —
Na četvert leta . . . 5 —
Pojedini broji koštaju 4-0 H

Obznane se pošiljaju pogodno i obznane.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SANDOR

Saradnik:
SRAY FERENCZ.

MEDJIMURJE

Tabor med Rusijom i Rumunjskom.

Veliki govori od mira vu Beču i vu Berlinu. - Nigdar nismo bili na bojnem polju tak jaki, kak smo vezda. - Predsednik amerikanskih vladah nije proti sveobčemu miru. - Francuzka mirneše govori, kak je predi govorila. - Vu Petrogradu je veliki glad. - Vu Brest-Litovskom su se opet rezprave počeli za mir. - Velike bitke med rumunjom i rusom pri Galacu. - Njegovo Veličanstvo, naš kralj vu Budapešti. - Kaj je kralj težakom od mira rekel?

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Na bojnem polju je i vu preslim tjeđnu skorom svigdi mir bi, ali s tem više su političari govorili vu orsackih hžah od tabora i od mira. Tak se vidi, da tabora nebudu na bojnih poljah nego vu orsackih hžah i vu kancelarijah dovršili. Najznamenitesi govori su se čuli vu Beču, gde je Czernin grof, minister izvanjskih poslov i vu Berlinu, gde je Hertling grof državni kancelar veliki govor držal.

Grof Czernin je rekel, da smo pripravni mir sklopiti ne samo s rusom, nego svimi našimi i nemcovimi neprijatelji, ali dok ne bude francuzka, pak englezka, tak takaj Amerika očevidno izrazila, da s kakvom pogodbom hoće sveobći mir sklopiti? nemremo predi o tom konačno govoriti. Mi-rekel je grof Czernin, — izdržati budemo s našim saveznicom do kraja s tem bolje, ar nigdar nismo bili na bojnem polju tak jaki kak smo vezda.

Kaj se sklopljenje mira tiče s Rusijom, — rekel je grof Czernin, — od njega niti krajcara, niti jeden klafter zemlje nepotrebuemo za mir i kajti Rusija takaj na tem fundamentu stoji, mir bude se s njim lehko sklopil. Težkoće su samo vu tem, kaj se Rusije tiče, ar je vezda ruska zemlja na više falatov rezcepljena, pak se naposeb moramo pogadjati s onom Rusijom, koja se iz Petrograda vodi i kormani, naposeb, s Ukrajinom, s Finskom i s Kaukazom. (Ove zemlje su pred taborom k velikoj Ruskoj spadale, ali vezda su se odrogle, pak samostalno postale.)

Ako smo s Rusijom sklopili mir, — veli grof Czernin, onda bude to za sobom vleklo, da bude se i sveobći mir moral sklopiti, kak bi goder hoteli drugi neprijatelji nalezati dalešnji tabor.

K tomu mi još dodajemo, da je Wilson predsednik amerikanskih državah pismo poslal k svimi vu neprijateljskim stališu bivajućim vladam, vu kojem je vu 14 punktih izpisal, pod kakov način bi se mogel mir

sklopiti. Na te punktume je grof Czernin takaj odgovoril i odmah po brzovaju vu Ameriku svoj odgovor poslal. Grof Czernin je izrazil, da vu najviše punktih je Austria-Magjarska s amerikanskim predsednikom Wilsonom vu jednim mnenju.

Mir nije moći od denes do zutra sklopiti, — rekel je dalje naš minister grof Czernin vu svojem govoru. Da se mir sklopiti k tomu je vrème treba, za to treba, da mirno čekamo pogadjanja, koja se vodiju vu Brest Litovsku.

Grof Czernin je govoril i od onih štrajkov, koji su vu Austriji i vu Budapešti bilpred dvemi tjeđni Rekel je, da štrajki samo natežuju sklopljenje mira i koji to delaju, oni pokvariju pogodbe za mir, koji štrajkuju, oni vu svoje meso režeju, ar ako neprijatelj vidi, da su pri nas nemiri, onda se nebudu zuril s podpisanjem mira.

Grof Hertling kancelar Nemške zemlje je vu svojem govoru rekel, da Francuzka vre negovori tak srdito proti Nemškoj, kak je predi govorila. To je znamenje kak da bi se i ona premisjavati počela od mira, ali ovo nakanenje još nije izrazila. Izjavil je nemški kancelar, da Elsas-Lotharingiju, koju je Nemška 1871 og leta od Francuza odzela, neda nazaj, ar je ova zemlja i predi pod Nemsku spadala. I nemški kancelar je vu svojem govoru spomenul i odgovor dal Wilsonu, amerikanskomu predsedniku na njegove punkte, poljegg koje bi se mir sklopiti mogel. I Nemška je vu najviše h punktih vu jednom mnenju s Amerikom.

Na koncu svojega govora opozval je francuzku vladu, naj ona na novo izrazi, kaj hoće, da bi se sveobći mir sklopiti mogel bez toga, da bi Nemška ili saveznička Austria-Magjarska zbog tabora kaj trpeti morala.

Ovi govori su s jednim korakom opet bliže donesli sveobći mir.

Vu Brest Litovsku se rezprave natežuju, ar Trockij ruski glavni izposlenik još nije nazaj došel vu Brest Litkovce, kajti su vu Rusiji opet nemiri bolševikivoj i menjše-

vikivoj stranki i kajti su velike bitke med Rusijom i Rumunjskom. Pri Seret i Prut zvanib vodah su tri dni trajuč boji bili med negdšnjimi saveznicima koji su se vezda povadili, pak se med sobom koljeju. Čeli svet gleda ovu novu svadju i novi tabor, koj je vezda med dvemi prijatelji i saveznicima. Ruska vlada je sve rumunje, koji vu Petrogradu i vu okolici stanuju, poloviti i zapreći dala.

Kerenski bivši glava ruske vlade i njegovi prijatelji opet nemire delaju. To je dobro za mir, ar bude vezdašnja ruska vlada prtrucana, da frisko mir sklopiti, ako domu reda hoće napraviti.

Vezda vu Brest Litovsku o tom vodiju rezprave, bi se poste, pak brzovaju opet sklopili s našimi i s nemškim postami. Nadaje govoriju i od toga, kak bi se zarobljenici premenili i dmo poslali. To bude težko išlo i dugo trajalo, ar vu Ruskoj nema dosta željeznice, niti pak dobre ceste.

Kajti one zemlje, koje su se odrogle od Rusije, nečeju ziveć dati ostalim ruskim zemljam, vu Petrogradu i vu okolici je veliki glad med pukom.

Takvi glasi dohadjaju iz Rusije, da Trockij neće mir i da zato nateže pogodbe ar misli, da budu vu Nemškoj i pri nas nemiri izbaknuli, kaj bude nas i naše saveznicke nasililo, da kakov goder mir sklopimo. Vu tem bude se Trockij jako vkanil ar pri nas, niti pak vu Nemškoj nebudu nemiri. Budemo vu dojdjučim tjeđnu viditi, je li Trockij zaistino mir hoće, ali ne, ar budu se vu Brest Litovsku opet počele rezprave. Grof Czernin minister i Kühlman nemški glavni izposlenik su vre odputovali vu Brest Litovsku na spravišće.

Dobili smo vre glase i od toga, kak su prijeli govor grofa Czernina i grofa Hertlinga, od koje govore smo malo predi pisali.

Najviše Francuzkih novinah tak pišuju da se ve vre slobodno k stolu seduju svih neprijateljskih orsagov izpostaniki, da se pogadjaju za mir i da je belu golub izletel iz barke, kak negda Noenov golub, da mir rezglasi na zemlji Ruske novine takaj poz-

dravljaju govor Czernina i veliju, da nema više jake zapreke, da se mir sklopi.

Iz Berlina javiju, da su se med Ruskom i med Rumunjskom pri Galacu i Bolgradu takaj počele bitke. Nadalje iz Petrograda javiju, da su rumunjski serégi obzeli Ungheni i Kisenev zvane ruske varáše i da su 26 ga januara velike bitke b le med ruskim i med rumunjskimí cetami. Rumunji dvé ruske regimente obkoljili i sve vojnike vu aužansivu odegнали. Ov novi tabor je zato izbuknuo, ar se Rumunjska neće s nami, pak s bulgarom pomiriti.

Njegovo Veličanstvo je 26-ga januara vu Budapest došel iz Beča. gde je vu kraljevskoj palači prijel ministre i druge političare. Na novo imenuvani ministri su pred kraljem prisegu položili. Dr. Wekerle ministerpredsednik jednu novu stranjku hoće složiti iz drugih stranjkah, kojoj stranjki bude grof Andrásy Gyula predsednik, a vodja dr. Wekerle.

Njegovo Veličanstvo kralj je drugi den nazaj odputoval vu Beč.

Blumaninski težaki su ne zdavnja molbenicu poslali k kralju da su ondošaji vu njihovoj okolici zbog menjkanja ziveža jako zločesti. Težaki su od dvorske kancelarije pismo dobili da bi poslali izposlenike k kralju, da čuje iz njihovih vustah njihovu prošnju. Njegovo Veličanstvo kralj je deputaciju vu bečkoj cesarskoj palači prijel i obećal je, da bude jim po mogućnosti pomogel. I od mira je govoril kralj i sljedeće rekel: »Verujte mi, da nigdo ne želi bolje, da bi mir bil kak ja. Oj rano jutra do kesne noći to je moja jedina briga.«

Kaj moramo znati od krvne vuš!

Krvna vuš samo jabočnomu drévi je veliki neprijatelj. More živeti i na hruškovim drévu ili na glogovim drévi, ali ovdí već ne děla takov kvar, da bi ov kvar vu račun mogel doiti. Izvan ove krvne vuši i hruška ima krvnu vuš, ali ova samo na korenju živi i to samo na hruškovim korenju.

Krvna vuš stém vekšega kvara děla na jabočnim drévo skim je bolje plemenitoskim je mlajše, skim više odprtih ranih ima skim je gusteša koruna, skim gusteše je sadovno drévo posadjeno i skim je hušji fundus

Krvna vuš samo po drévi se nastani, samo drévo bantuje, i samo tam se pova. Listje i sada nebantuje, barem su našli i vu sadu krvnu vuš, ali to se jako rědko pripeti.

Vu rahoj zemli, naprimer vu cepinjaku, ili pak ako drévo jako hitvalnu korunu ima, onda krvna vuš i na korenju se nastani, tojest tijať tam odvandra. Vnogi-puť vnožina krvne vuši se uapova na korenju tam, gde naprimer težak s motikom korenje orani, ili pak zajec ili miš oguli, takodjer ako iz korenja čeli grm divječinje raste. Na divječinji stém više krvne vuši se zapova, skim viseput obrežemo. Ako k tomu još okolo dréva gusta trava raste, još v šć krvnih vuših se zapova.

Najrašji i najveseleše živi krvna vuš na svakojačkih ranah. Vnogo krvnih vuših slonda zima, najmre pak one, koje na kiticah živiju, dotčās pak one, koje vu gli-bokih ranah, luknjah živiju, niti najmenje neznaju za zimu.

Na protuletje vu svakojačkih ranah ili luknjah počne se povati krvna vuš, odovud se rezširi pollam po čelim drévo, po čelój koruni. Jako rada se nastani i vu velikoj svoti živi vu koruni zrastjenom divjačini. Ove kitice negda tak zglediju, kak dabi s pamokom ili vatom omotane bile.

Gde je drévo jako na gustoma posadjeno i jako je buje, tam je svaka kitica, svaka šiba puna s vušima.

Barem je krvna vuš veliki neprijatelj jabočnomu drévi itak je nē tak naravna, kak je trsovna vuš (filoxera) koja zakole domačega trsa. Krvna vuš samo onda to napravi s drevom, ako je drévo čisto za pušćeno, človek se nikaj s njim ne brini, nišći ga ne snaži i poleg toga krvna vuš od léta, do léta se pova na njim i od léta, do léta velike rane děla na drévi. Razmi se

da takvo drévo predi ili pollam mora se vuništiti, mora se posušiti.

Iz toga to vidimo, da proti krvnoj vuši, koja odzvuna na drévi živi, leže i faleše se moremo braniti, kak proti filoxeri koja vu zemlji na korenju živi.

Proti krvnoj vuši sledeće se moramo braniti :

Najpredi trsiti se moramo na takvoj okolici gde se je krvna vuš zapovala da, na radovnom drévi skim menje ranih bude. Ako vre moramo ranu napraviti na drévi, onda nesmemo ju odprto ostaviti. Svaku ranu, kakva je gud lépo čisto tijať vu drévu moramo ju vun zrezati na glatkoma. Takvu na glatkomu zrězanu ranu s takvim katranom (kolomajzom) moramo namazati, kojega smo barem jednu vuru topili. Ov katran more biti mlačen iti mrzel, samo nesme tak rědki biti, da bi iz rane doiti curel podrévi ili pak da bi se vu drévo scecal. Samo odzgora mora braniti, da se više krvna vuš tam nē zapova, ili pak ako je nuter vu rani, da odonud nemore vun doiti. Opet preveć gusti takodjer nesme biti.

Rane po zimi moramo posnažiti i s katranom namazati, doklam na protuletje drevje tirati počne i krvna vuš se počne povati, gotovi smo s ovim poslom. Ako pollam na protuletje il po leti vidimo, da ove črne krpe po drevju opet se beliti počneju, nēmamo drugoga posla, nego još jedenput s katranom namazati.

Takodjer moramo posnažiti iz korenja rasćeno divječinu. Ove šibe nesmemo samo ober zemlje odrezati nego moramo poiskati odkud rasteju, tam lépo na glatkoma odrežemo, rano pak s katranom namažemo, zatem pak zemljom nazad zagravimo. Tak po zimi, kak i po leti prvo delo nam to naj bude, da svaku ranu koje na drévi napravimo, počistili i namazati moramo.

Takva rana puno leži se zaraste.

Po zimskim delo, odmah skup moramo pobrati, kaj smo iz takvoga dréva doli narazeli, koje krvnate vuši ima. Skup pobrano smetje i kitje skurití moramo.

Zabava.

I.

Turski brat.

Negdašnje vréme smo se s oružjem borili s turčinom. Više dvésto ljet je tekla magjarska krv od turskoga oružja. Lépe naše domovine v najvešji strani je turski pol mesec vladal.

Vnoge majke sin je alduval svoj život za oslobodjenje svoje domovine. Gde je turčin zadobil bitku, tam je onda on odmah sve osvojil. Stare ljudi spoklal mlade ljudi je zajel, ki su još za v oružje dobri bili, i i dalko v svoju domovinu vu sužanjstvu postal. Lépe devojke je takajše skup spobral i prodal. Ki su bolje mogućneši med turčini bili, oni su takve lépe devojke spokupili za svoje hareme. Te devojke nigdar ne su znale jeli budu zutra žive. Kada se je koje turčin zadovoljil, bez svake odgovornosti nju je zaklal. I dečkere je spobral od onih ki nisu bili mogući na nje hitjeni težki poret plaćati. Z takve dece je nahranil strašno vitežke soldate. Ki nisu nigdar v nikštem dobrom živeli. Nisu znali, kaj je to obiteljski život? Drugo nesu znali, kak

na zapoved na neprijatelja iti i tak dugo se boriti, dok ili vumreju ili pak navladaju neprijatelja. Zvali su se i janičari.

Vnogo i prevnogo je trpela naša domovina, dok je mogla hititi iz sebe turskoga jarma.

Vitezi ki su borili za oslobodjenje naše domovine su bili: Hunyadi János obedva Zrinyi Miklós i Dobó István Losonczy i vnogo drugih.

Od onoga vremena je tri i pol stoletja mintlo. Sve se je preobrulo. Negdašnji neprijatelji su denes najbolši prijatelji. Denes se skupa borimo proti skupnom neprijatelju. v Galiciji, na Črnom morju, v Kaukazkih gorah i na Svetoj zemlji.

Jeden drugomu smo na pomoći. Kada se je započel vezdašaji tabor, turčini su dobro znali, da mi ne samo za nas smo zdigli oružje, nego i za njihovo dobro. Zato su se žurili nam na pomoć od izhoda.

Hvalja Bogu, do vezda smo svaku bitku zadobili. Daj dragi Bog se nam dočekati da budemo mogli svetkovati s čim predi onoga dana, kada budemo oružje mogli na stran deti i turčinom na dalje kakti dobri brati živeti.

II.

Sprevod vojnika.

Rano v jutro je vitežku smrt podnesel za domovinu jeden još mladi oberster, ki je bil čelój regimenta zapovednik.

Oberstera je bilo treba pokopati. Oficéri su dugo razgovarjali, kam bi ga pokopali. Jeden oberlajtinand je rekel, da bi najbolje bilo tam zkopati grabu, gde je vumrl, gde ga je zastigla smrtna kuglja. To nēsu šteli drugi oficéri.

Iškali su jedno takvo mesto, koje malo višeše stoji i poslje tabora, ga leži najde njegva familija. Najbolše mesto bi grobje bilo. Istina, da su vu susednom selu videli grobje, ali žalost, da selo je još v ruskih rukah.

Svi oficéri su prijeli za svoje sablje i zkriticju:

— Stiramo je odnut!

Oficéri su odmah dali na znanje i zapoved, da za par vur je treba rusa odnut ztirati.

Odvečer okolo tretje vure su bili pripravljeni svi za šturm i jedenput na hitroma su navaljili selo i odnut zbili ruse.

Odmah su skopali groba i svećenik je molil Boga pred jamom.

Takvo drévo po zimi moramo i špricati, da pokitju živeće vušl vuništimo. Skim bole se namočiju vušl, tojest takve kitice, koje su stém smrdom napojene, štém više se jih sfonda. Špricati moremo sadovnim karbolinenuom, dendvidom, ili pak s petroleumemulzijom. Kak se ove stvari moraju napraviti, da na hasen i né na škodu drévi, to svaki navučitelj vam more rezložiti.

Koj ovdi spisane réči poslušne i tak bude delat, on nemora straho biti, da radodno drévo krvne vušl vuništite budu. Koj se rad bavi sadovnom drévom, on navék dosta i čitovatoga sada ima. Sráy Ferenc

KAJ JE NOVOGA?

Brosčova Jalža pere.

(Iz magjarskoga.)

Brosčova Jalža pere,
Krvavu plavtu dere.
Kaj si ti napravila,
Da je plavta krvava?
Mort si muža zaklala,
Vu vrtu zakopala!
Jezus dragi pomozil,
Toj nesrečnoj dušici!

Pitaju ljudi: Jalža,
Kakva ti je ta plavta?
Picika sam zaklala,
Pak mi je krv čvapnula,
Na tu bšlu plavticu.
Idem s njom na vodicu.
Jezus dragi pomozil,
Toj nesrečnoj dušici.

Ona zeme stolicu,
Ide s njom na vodicu.
Plavtu hoće oprati
Ali krv nede dolil.
Kaj si ti zagrešila,
Da je krv gori stala?
Jezus dragi pomozil,
Toj nesrečnoj dušici!

Plavta je tak zrohljena,
Da je već sva zdrapana.
Ali je krv još gori,
Nikak se neda dolil.
Nit se neda oprati,
Nit se pak da zrohlijati,
Svi svetcil pomorite,
Pak ju z gréha zmolite!

Spravi se pandur k Brosču
Da odpela vu rešt Jalžu.
Al Jalže nega domaj,
Na vodi je, policaj.
Na vodi je Jalžica,
V ruki stara plavtica.
Bože milil pomozil,
Toj nesrečnoj dušici!

Na vodi ju on najde,
Pak ji to veli: »hajdel!
Spremaj se, da z menom peš
Polek muža v tužni rešt.
Polek muža v tužni rešt,
Gde ti svu plavču najdes.
Svi svetcil i sveticil,
Iz gréha nju zmolite!

Sudci su se zestali,
Da bi Jalžu bšudilil.
Al ona govori:
»Plavtu si moram prati,
Ona je još krvava,
Idem prat, da bu čista.«
Jezus dragi pomozil,
Toj nesrečnoj dušici!

Sudci se skup zgledali,
I Jalžicu pustilil.
Idi sirota peri,
Gréha z duše iz peri.
Ti si d Boga kažnjena.
Pamet ti se zméšala.
Jezus dragi pomozil,
Toj nesrečnoj dušici!

Peri sirota, peri,
Gréha iz duše zperi.
Gda si plavtu opereš,
I gréha si rezdereš.
Gda ti bu plavta bšla,
I duša ti bu čista.
Jezus dragi pomozil,
Toj nesrečnoj dušici!

Hodošany.

Markács Antal

— **Petdeset jezer délaonica je prestalo.** Iz jedne statistike čitamo, koju statistiku je magjarski korman vun dal, vu našim orsagu pod ovim svétnim bojom do vezda petdeset jezer meštirske délaonice su prestale. I to v Aradu 392, vu Brassó 398, v Kaposváru 53, vu Komáromu 254, v Eperjesu 138, v Miskolcu 254, v Szabadki 196, vu Abonyu 64, v Csongradu 101 meštirske délaonice.

— **Rusi ostaviju fronta.** Rjecs zvane ruske novine pišuju, da v ufanju da za kratko vreme mir, bude čeli regimenti odidu fronta, poleg toga front na važneših mestah bez vojnikah stoji. Nove čete nečuju na front iti.

— **Na francuzkim brjnom polju** vezda sve antantske čete vojvaju. I talijanske čete su potrebuvali na ovim bojnom polju.

— **Na granici od Meksike.** Wilson amerikanski predsednik vojsku skuplja.

— **Đustošenje vu Londonu.** Još lani decembra 26 ga su nemski replan Londona navalili, poleg koje navale već kak 30 stanov se je vništilo. 44 persono vumrlo a 162 pak oranilo. Jeden englezki morski replan je v bitki dolil buknuil.

— **Jedna fabrika je v zrak letela.** Fabrika v Carangu je v zrak letela. Fabrika je ratne stvari fabricirala za antantske čete.

— **Mesto čete — žito.** Amerikanski korman, kak novine pišuju bude mesto čete žito poslal v Europu. Amerikančani neimaju dosta ladje niti za žito, niti za čete preko morja.

— **Vhitjenje.** Csillaux francuzkoga političara, koj je mirne strani vodja bi Francuzkom, je francuzki korman januar 14 ga

vhitil i v tamnicu spravil. Na Csillauxa, poleg francuzkih zakona, smrtna kazna čeka, jer se je neprijateljnim baratuval.

— **General dmo dođu.** Kuzmanek pješicki general, Tamásy podmaršal i Weber vodjamaor, koji su v rusku suzanjstvo došli kad je Przemysl festung pred rusima kapituliral, su v Stockholm dolazili, odkud za kratko vreme dmo budu došli.

— **Müller leteci oficir je vumrl.** Müller Mikša pruski leteci leitinaud je poleg Cambraiu na francuzkom bojnom polju svojim replanom doli buknuil i vumrl. Replana motor se je pokvaril, i sbog toga je replan s leitinaudom doli opal. Müller je vu svétnim boju 38 neprijateljskih replanov vništil.

— **Na talijanskim frontu** se je jeden naš granat eksplođeril i Orlando talijanskoga ministerepredsednika sina na smrt oranil.

— **Nečreča v Engleziji.** Vu Halmerend — zvanom rudniku je eksplođerilo. Polag prve glasi sto rudarova su mogli osloboditi samo nekoliko rudarova je vumrlo.

— **Željeznička nečreča.** Vu Galiciji, na Trziana zvanog štaciji se je jeden, šnelcug s jednim stojećim šnelcugom streauil. Šest soldati, deset varaški putniki i jeden željeznički činovnik su vumrli, a petdeset se ih je oranilo.

— **Uzbuna vu Španjolsku.** Stanovniki varaša Barcelone su sbog dragočje v štrajk stupilil grozne demonstracije su bile po vulicah i ljudstvo je kavane, već teatre vništilo i porušilo. Iz drugih varaša je došel glas, da se je ljudstvo isto tak pobunilo.

— **Srbija očje mir svezati.** Iz Stockholmajaviju, da su vu Szaloniku je srbski krunski savjet bil nad predsedničtvom kralja Petara. Na ovim savjetu su odlučili, da budu ratu zaključili i mir svezali.

— **Lenin se bude zahfallil.** Vu petrogradu je takov glas, da Lenin predsednik vezdašnjega ruskoga kormana očje svoju čast Trockiju prek dati.

— **Leninov korman.** Antant, tojest nasi neprijatelji su Leninovoga kormana priznali. Ovo pismo su već Petrograd poslali.

Otec naš, koj jesi na nebesi . . . Gda je do ta došel: dođil kraljevstvo tvoje . . . z nenada su počeli strašno ruski štuki ručati.

Jeden ruski granat je javkal ober njih i v cirkvu se započil. Nitko se niti né gēbul, svećenik je stihaj dalje molil.

Vojniki su posle molitve ráku pustili natri v jamu, zagnruli i lēpoga groba napravili.

Zatim su još bolje začeli grmelil ruski štuki. Jeden granat je med nje vudril, drugi poleg groba a tretji kre groba i dvoje dece zaklal, ki su gledali sprevoda. Četrti pak na sredinu groba se započil, ali nije eksplođeril nego samo se metal po grobu i na zadnje se osovički zapičil v zemlju i kakti znamenje i spomenek stoji na grobu još denes gde je pokopani vitežki oberster.

Zatim je došel, tojest oglašil se naš 30 i pol centimeterni možar i s jednim hitcom je v tišil sve ruske štuke.

Budapesta. Bukovec Elek,

III.

Najboljša roba.

Na morju je jedna velika ladja plivala v mnogimi putniki i s dragom blagom. Na

ladji su bili bogati trgovci, koji su vu čoportu stali i od toga se spominali, kaj je koj kupil, kaj prodal i kakov mu je hasen bil.

Na istoj ladji je putuval jeden clovek vučenjak. Gđa su se trgovci vre navoljili med sobom od trgovinu spominati, vu spomenek su se pustili s vučenjakom, koj je siromaško oblečeni bil i popitali su ga, kakvu portěku vozi on i gde mu je roba? Vučenjak se z tihaj zasmaje i mirno veli:

— Ja moju čělu robu sobom nosim.

Trgovci su rezčudjeno gledali na siromašno oblečenoga cloveka. Vu prvaj minuti su mislili, da zasigurno kakve dragulje skriva pod opravom. Ali gđa su bolje gledali cloveka i njegovu tenku opravu, odmah su znali, da pod njegovom opravom izvan njegovog mršavog tēla nikaj neima. Bil je na to velik smēh! Svakojacke nezrelne i zbanujuće opačke su govorili na nevidljive kinčje cloveka vučenjaka.

Vučenjaka nije bantovalo izsmehavanje trgovcov, nego kratko se smejal i rekel:

— Iz nova vam velim, da ja svu moju robu sobom nosim i da su oni više vrdni kak sva vaša roba.

Trgovci nesu znali, je li bi se smejali, ili pak se srdili na tem govoru vučenjaka

Niti vnogo vremena nesu imeli k tomu, ar na jenput stupilo je na ladju jeden čoport morskih razbojnikov, koji su iz ladje odnesli sve, kaj je za odnesti bilo. Čělu ladju su izpraznilil. Svu robu su odnesli, takaj i opravu putnikov i med njimi i onih trgovcov, koji su se norca delali iz vučenjaka. Samo jedino njihov život su jim ostavili. Razbojniki su slabo oblečenomu vučenjaku mir dali, ar su znali, da pri njem nikaj ne najdeju.

Razbojniki su odišli svelikom blagom, kaj su na ladji našli, ladja pak je dalje plivala, dok je do suhe zemlje došla i pri kraj morja stojećem varašu postala.

Vu varašu na bregu morja stala je jedna velika škola, vučenjak je k ovoj školi išel. Vidli su s vučenjakom putujućil zalostni trgovci, s kakvom radoštvom i s velikom častjom su dočekali vučenjaka profesori i vučeniki ove škole! Na obrazu ovih je videli bilo moći kak na visoko poštuju toga nebotatoga oblečenoga cloveka.

Da su spazili to trgovci, pred vučenjaka su išli, ponizno su se mu naklonili i oprost su prosili od njega, da su se iz njega na ladji norca delali. Prosili su ga, da bi za njih vu varašu opravu i jelo spravil.

— **Obznana.** Svrho toga, da soldacka bolnica do 15 toga februara još u Csáktornyi ostane, ostane i dr. Géza Frank ovde i svršuje operacije za civilne u njegovoj bolnici. (Wlassics Gyula u. 23.)

— **Umorstvo.** Vu Szebasztopolu (varaš v južnoj Rusiji na polotoku Krimu) je kroz dva dana strašna krvoločnost bila koju su bolševički marineri proti marinerskim oficirima naredili. Šestdeset oficira, med njimi četiri admirale i jednoga generala su vmorili.

— **Duhan je dražeši!** Od januar 15-ga su i pri nas cigare, duhan i cigaretni dražeši. Ne samo jedini ljudi, nego i država mora svoje stvari, koje ima za prodati, dražeše da proda vu ovim svētnim boju. Sve je drago, sve, samo človečji život nema cenu!

— **Vkradjenje.** Od dr. Montagh Istvana vlastelina su januar 13 ga odvečer na szejgedskim vlaku jednoga pakettina vkrali, vu kojem su stojezer korun vrednu dragulji bili. Montagh je vu velikoj stiski na cugu v jednim tretjim razredu dobio mesto, jer je cug napunjen bil s putnikom. Na stacije Vecsésa je mogel dobiti mesto v jednim prvim razredu, svojega pakleca s koferom pak je vu tretjim razredu ostavil, gde su na stvari dva nepoznati vojniki pazili. Kad je cug v Szeged dolazil vojnika već ga ne bilo pakleci su tolkajše zginuli. Redarstvo vojnike išče.

— **Boj v zraku.** Vu prošloj 1917. godini je antant vu replanih 2 jezer 647 replanov i 2 sto 44 luftbalonov zgubil. Nemcima su lani samo 4 sto 95 replanov i 34 luftbalonov vništili. Antant je na francuzkim bojnomoj polju 2 jezer 431 replanov i 168 luftbalonov zgubil, na ruskim bojnomoj polju su nemci 2 sto 16 neprijateljske replane i luftbalone doli strelili.

— **Mečava v Galiciji.** Med Krakó i Lemberg zvanim varašom je tak strašno velik snég bil, da su nekoji cugi na ovoj štreki ne mogli vu snegu od mesta iti. Pomoć su njim morali poslati, cuge iz snéga

— Iz druge volje, — rekel je vučenjak, — no vidite, da je moja roba ipak već vredna, kak vaša! Vaša roba je bila, pak je vre nema, a moja roba je tu. Pak onda vaša porteka nedonaša navék dohodka, ali znanost vu svakom vremenu ima svoju vrednost!

Vučenjak je svoje čestitelje zaposil, da bi izrobljene trgovce vu svoju dobrotu prijel. Taki je svaki izmed njih opravu, stan i koštu dobil. I to sve su tomu siromaškešeno oblečenomu vučenjaku mogli zahvaljiti

III.

Za kratak čas.

— **Deák Ferencov zajtrek.** Od Deák Ferencu svaki zna, da je jako jednostavno zivel. Jaki i zdrav človek je bil, ali na den je samo jehenput jel i to: opoldne.

Jeden njegov mladi novt poznanec ga zapita jedenput:

— Kaj su navadni k večerji jesti, dragi gospodine?

— Nikaj, odgovori Deák Ferenc.

— Kaj pak su navadni k zajtreku jesti? — pita dalje Deákov mladi poznanec.

— To, kaj mi od večerje ostane, — odgovori Deák Ferenc.

iskopati. Na nekih staciah je bura i krove kolodvorskih stanov doli hitila.

— **Nesreča na štaciji.** Januar 15 ga odvečer na bečkim izhodnom banhofu je jeden šnelcug vu pridvorju jednoga baku pogazil. Vu nesreći su se tri nemskih i tri naših soldatov oranili. Od ovih je jeden, Brucker Berat zvan vojnomoj v bolnici vmari.

Bitka vu Karpatu.

Od julia 4-ga do 28-ga. 1918.

(Dalje i kohec.)

Tam se vidi prav na bojnomoj polju, Gde junaki padaju vu boju.

A sad čujte dalje povest ovu Govor dajem o karpatskom boju.

Več su došli, tu su ruski jarki Naši hradri i zdravi junaki.

Bajunete bu na puške deti. Komandira: napred bude iti!

Hura! hura! vsi kričiju r z gora, Prav vu prsa prebosti se mora.

Tamo došli do ljute živice, Al glej samo badjlikove drote.

A kad tamo rusi su vre vmukli, V druge jarke oni se povukli.

Sada opet nova muka živa, Ter na novo mlada krv preleva.

Rusi novu pomoć su dobili, Z jakom silom na nas navalili.

Opet bitka opet se to puca, Sada napred! snaga se tu nuca.

Puška puca i topovi grme, A srpneli kakti ljute zmije.

Ova bitka više dana traje, Ali vojnomoj viteški postaje.

Jer se bori po danu i noći, Z švarmlinije nemre, da izkoči.

Boj se bije tako bez prestanka. Od večera vse do bělog danka.

Ali štuki novi sada došli, Koji ruse vu dekungih našli.

Jedno jutro srečno glas se javlja, Kako ruski dekunge ostavlja.

Sada napred napred valja iti, Dobro spremni bili vse po noći.

Vsaki svoje cipele naj veže, I tornister na pječa nateže.

Puška puca, nož se na nju dene, Čuješ hura! s tem se naprej gene.

Ide vojska, kak bujica kakva. Kad se zlije iz črnog oblaka.

Več su blizo, čuje se tam hura! Čela vojska kakti kakva bura.

Prvi dekung ruski smo dobili, Kaj je ovo, nikaj, nėsno znali.

Gda su rusi još ponoći čuli, Da du naši s velikom silom došli.

Gotovi su oni nato bili, Karpate su odmah ostavili.

Postal ogenj vezda se pak sprema, Rusa više vu Karpatih nema.

Svoje dekunge su ostavili, Tak se nazad oni potegnuli.

Nisu mogli dosta silni biti, Našu hrabru vojsku predobiti.

Infanterija je jaka bila, Za rusi šturmu je vučnila.

Zato rusi svigdi popustiju. Jer se oni strašno nas bojjiu.

Gledaj samo, kako rusi beže, Ali sada na njih doše mreže.

Sada brajko da ti je tam stati, Ova čuda malo pogledati.

Zagrmeli štuki kak ti beani, Od sile se vsi varoši strelali.

Napred samo složno mi idemo, Da svu jakost rusom prevzememo.

Svuda naši sada naprediju I junacki ruse potiskuju.

Još se ovo vu tom boju zbito, Odseklo se jedno rusko krilo.

Kad su rusi ovo opazili, Bojnopolje oni ostavili.

A za njimi naša hrabra vojska, S velikom kuražom nje potirala.

Gone ruse, da nam se ne vrata, Gone musku oni kroz Karpate.

Tiraju jih ve kroz Galiciju, Tiraju jih prad i vu Rusiju.

Vu Rusiju sada odegnali, Vnoga mesta njiva oduzeli.

Zadobili njivu dikuslavu, Osvojili njihovu Varšavu.

Pobědu podaj nam o ti Bože, Da se vsaki obradovat može,

Da prestane velikog rata vreme, Ar je za nas bratja težko breme.

Kaj je bilo, da se nepovrati, Dostoj nam o Bože mira dati!

Eto povest, od mene pozdrava, A ti Bože podaj vsakom zdravlja.

Na bojnomoj polju. **Koczián Mihály**
stari mali biron, vu Kisszabadki.

Csáktornya közelében
bérbe, esetleg örök áron
vennég 5-10 hold
földet és egy nagyobb
pajtát.

SINGER SALAMON
Kisszabadka.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat

használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyá-
rosok Szeszfinomító Részvény-
társaság, Nagykanizsa gyárt-
mányából, mert

felülmul minden külföldi
gyártmányt.

Meghívó.

A Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

1918. február 23-án d. u. 4 órakor, tartja meg az intézeti ház tanácstermében

XXII. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja:

Csáktornya, 1918. évi január hó 26-án.

az igazgatóság.

Tárgyak:

1. Megnyitó.
2. Két részvényes kijelölése a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az 1917. évi zárszámadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a tiszta nyereség felosztása.
5. 7 igazgatósági tagnak 3 évre való megválasztása.
9. Netáni indítványok.

Figyelmeztetésül kivonat az alapszabályokból:

49. §. Minden egy-egy részvény tulajdona jogot ad a közgyűlésen való jelenlétre és itt a határozatok hozatalában való befolyásra.

Egy részvény egy szavazatra jogosít, két részvény kettőre és így tovább egész 50-ig, melynél több szavazat egy személyben nem egyesülhet, bármennyi részvényt is képviseljen valaki akár saját, akár a meghatalmazója részvénye alapján.

50. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen, avagy meghatalmazott ugyancsak részvényes által gyakorolhatja.

E jog gyakorolhatására megkivánatlik azonban, hogy úgy a megjelenő és a meghatalmazó, valamint a meghatalmazott részvényes is nagykorú legyen.

A szavazási jog csakis oly részvények alapján gyakorolható, melyek legalább 4 hét óta vannak a részvénykönyvben az illető nevére beírva.

A részvényesi minőség mellett a részvények tényleges birtoklásának igazolása megkivánandó lévén, ez okból csakis a közgyűlést 3 nappal megelőzően letett részvények alapján érvényesíthető a szavazási jog.

51. §. A törvényes képviselők, vagyis a gyámok és gondnokok kivételével minden meghatalmazott szabályszerű meghatalmazással tartozik képviselői minőségét igazolni.

Vagyon

Mérleg 1917. december 31-én.

Teher

		Korona				Korona	
Pénzkészlet		28463	12	Részvénytőke		50000	—
Giró-követelés: az Osztrák-Magyar Banknál		3048	75	Tartaléktőke		42900	—
Postatakarékpénztár		5109	23	Nyugdíjalap		4500	—
Értékpapírok: a jelentésben foglalt részletezés szerint		835607	30	Betétek: könyvecskékre		1498005	08
Pénzügyintézet Központ üzletész befizetés		2400	—	Heti-betét-üzletész: a befizetések összege		30125	—
Pénzügyintézetnél		24409	85	Heti-betét-kamatok-tartalék: a befizetések kamatoztatása		2186	—
Váltók: tárcában		784688	44	Társügyekben vállalt váltó-obligó		50000	—
Adóselevek: bekeblezettek és kezelvek		198124	41	Elszámolás alatti tételek		35960	25
Heti-betét-adóselevek		8569	—	Átmenő kamatok: a váltók után	4715-71		
Előleg értékpapírra		70	—	az adóselevek után	789-53	5455	24
Adóok folyó-számlán fedezet mellett		39124	94	Fel nem vett osztalékok		939	—
Csáktornyai Tisztviselők Ellátási Szövetkezete		104813	86	Nyereség: 1916. évről áthozat	30-58		
Váltóóvások		2150	51	1917. évben tiszta	37939-31	37969	89
Letétek: bíróságnál és postánál telefonra		1756	90				
Hadiköcsönadósok		23515	75				
Ingatlan: 1916. év végén könyvelési érték	101703-12						
értékesítésként	1703-12	100000	—				
Irodai berendezés: könyvelési érték	7000—						
értékesítésként	500—	6500	—				
Hátralékos váltó-kamatok		31239	42				
Függő részvény-kamatok: az állami címletek után		8448	98				
		2208040	46			2208040	46

Veszteségek

Eredmény 1917. december 31-én.

Nyereségek

		Korona				Korona	
Állami és megyei adók		9640	23	Áthozat az 1916. évről		30	58
Községi adók		2708	—	Adóselevél-kamatok: egyenleg		11314	77
Kereskedelmi és iparkamarai adó		207	80	Váltó-kamatok: egyenleg		71731	84
Illetékek		361	80	Adóok kamata		7377	56
Betét-kamat-adó		5788	91	Heti-betét-adóselevél-kamatok		173	60
Heti-betét-kamat-adó		66	46	Értékpapír-kamatok: esedékes hozam	27183-24		
Betét-kamatok: tőkésítettek	54296-37			az állami címletek függő-részvény kamatai	6448-98	35632	22
kifizettek	3394-05	57690	42	Árfolyamkülönbözet: nem realizált		11190	65
Heti-betét-kamatok: a befizetések 1917. évi kamatoztatása		664	48	Jutalékok		3577	34
Tiszteltelődíjak: az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére		3192	—	Házbérjövdelem: az emeleti bérlőtől és az intézeti helyiségek bérletéke		5000	—
Fizetések		14840	—	Pénzügyintézetnél elhelyezett tőkék kamata		1225	97
Munkáspénztári díjak		100	44	Részvényátíratási díjak		27	—
Költségek		4801	67				
Az intézeti ház tűzbiztosítása 1917—1922. évekre		365	19				
Betöréses lopás ellen való biztosítás		235	88				
Irodabér: az intézeti házban birt helyiségek bérletéke		3000	—				
Szövetségi tagdíj		80	—				
Adományok		70	—				
Perköltségek: egyenleg		310	61				
Épület-karbantartási költség		700	50				
Leírások: a kintlevőségekből	2284-13						
értékesítésként az intézeti háznál	1708-12						
a berendezésnél	500—	4487	25				
Nyereség: 1916. évről áthozat	30-58						
1917. évi tiszta	37939-31	37969	89				
		147281	53			147281	53

Megvizsgáltatott és rendben találtatott.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság.

A könyvelőség.